

Motion till riksdagen 2006/07:K341

av Mikael Johansson m.fl. (mp)

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

1 Sammanfattning

All offentlig makt utgår från folket och folkets representanter är de till riksdagen valda ledamöterna. Miljöpartiets inställning är att de funktioner i samhället som behöver garanteras en konstitutionell självständighet skall vila under riksdagen och därmed folkets direkta styrning. Så har under senare tid skett då Riksrevisionen och Riksbanken förlagts under riksdagen, och vi vill gå vidare och förlägga en ny nämnd för skyddet av enskildas integritet under riksdagen. Denna nämnd skall kontrollera allt användande av så kallade hemliga tvångsmedel i Sverige. Under riksdagen lyder också Riksdagens ombudsmän – JO. Tillsammans med Justitiekanslern, är detta organ en av de funktioner som allmänheten kan vända sig till för att få den offentliga maktutövningen granskad. Miljöpartiet vill att de tillförs extra resurser.

Sverige har en egen ursprungsbefolkning – samerna. De utgör tillsammans med judar, sverigefinnar, tornedalingar och romer dessutom våra nationella minoriteter. Sverige har konventionsgrundade skyldigheter att värna dessa minoriteter och att stärka deras ställning. Åtgärder måste omedelbart vidtas, inte bara för att undgå internationell kritik, utan även för att exempelvis det sydsamiska språket annars riskerar att försvinna eller för att den romska minoriteten riskerar att bli fast i ett stigmatiserat utanförskap. De nationella minoriteterna förpliktar!

Länsstyrelserna utgör statens förlängda arm i landet och har en viktig roll som samordnare av många av de av riksdag och regering uppsatta målen och riktlinjerna för politikområdena i statsbudgeten. Länsstyrelserna utövar därtill en mycket viktig regional tillsyn. Miljöpartiet vill – till skillnad från regeringen – stärka länsstyrelsernas ställning.

Svenska institutet för europapolitiska studier – Sieps – är enligt oss en dyrbar diskussionsklubb utan samhällsavgörande betydelse. Den bör därför omedelbart avskaffas.

Fel! Okänt namn

2 Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
3	Förslag till riksdagsbeslut	3
4	Utgiftsområde 1 – Rikets styrelse	4
4.1	Justitiekanslern.....	4
4.2	En ny integritetsskyddsnämnd	4
4.3	Stöd till de nationella minoriteterna	4
4.4	Länsstyrelserna	5
4.4.1	Länsstyrelserna måste få behålla medel för generationsväxlingar!.....	5
4.4.2	Ett regionalt ansvar för tillsyn och kunskapsbildning rörande mäns våld mot kvinnor	5
4.4.3	Satsning för förbättrad miljötillsyn.....	5
4.4.4	Länsstyrelserna skall ta fram regionala omställningsprogram.....	6
4.5	Riksdagens ombudsmän – JO	6
4.6	Svenska institutet för europapolitiska studier	6

3 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt uppställningen:

Miljöpartiets förslag, avvikelse från regeringens förslag, miljoner kronor

1	Rikets styrelse	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Anslag				
32:1	Länsstyrelserna m.m.	95,5	30	30
46:2	Justitiekanslern	1	1	1
Nytt	Integritetsskyddsnämnd	5	5	5
47:1	Åtgärder för nationella minoriteter	5	5	5
90:4	Riksdagens ombudsmän, JO	2	2	2
90:7	Svenska institutet för europapolitiska studier	-13	-13	-13
Totalt utgiftsområdet		55,5	-10	-10

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inrättandet av en ny integritetsskyddsnämnd, under riksdagen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att vidta åtgärder för att förbättra skyddet för Sveriges nationella minoriteter.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge länsstyrelserna ansvar för samordning avseende arbetet med frågor om mäns våld mot kvinnor.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regionala program för att avveckla oljeberoendet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps).

Fel! Okänt namn på

4 Utgiftsområde 1 – Rikets styrelse

4.1 Justitiekanslern

Justitiekanslern utövar tillsyn över bland annat hur yttrandefriheten hanteras vid användandet av grundlagsskyddade medier. Uppgifter har framkommit om att brott begås via exempelvis Internet som till sin art är att anse som så kallade hatbrott. Det är viktigt att med kraft kunna bekämpa dessa. En anslagsförstärkning föreslås därför. JK har även en viktig funktion som värnare för meddelarfrihet och yttrandefrihet i arbetslivet. För att kunna stärka skyddet för dessa rättigheter föreslås också en anslagsstärkning. Miljöpartiet föreslår att 1 miljon kronor anslås utöver vad regeringen föreslår.

4.2 En ny integritetsskyddsnämnd

Ett helt nytt anslag – 46:6 – föreslås inrättas för en helt ny nämnd under riksdagen: Integritetsskyddsnämnden. I departementsstencilen Hemliga tvångsmedel m.m. under en stärkt parlamentarisk kontroll (Ds 2005:53) har föreslagits att kontrollen över hur polis och åklagare använder hemliga tvångsmedel vid utredning av brott och dylikt, skall hanteras av en parlamentariskt sammansatt nämnd under regeringen. Miljöpartiet har i arbetet med utredningen föreslagit att nämnden skall placeras under riksdagen, i likhet med JO, Riksbanken och Riksdagens revisorer – allt för att garantera största möjliga självständighet. Nämnden skall utöva systemtillsyn och tillsyn på individuell basis. Nämnden skall kunna tillerkänna enskilda skadestånd, för att de felaktigt fått sin integritet kränkt. Vi föreslår därför att 5 miljoner kronor anslås till detta nya organs verksamhet.

4.3 Stöd till de nationella minoriteterna

Sverige har av Europarådet fått kraftig kritik för att inte ha fullgjort sina åtaganden rörande skyddet och stärkandet av våra nationella minoriteter. Kritiken har bland annat handlat om att skyddet av de samiska språken, romani och sverigefinska, försämrats samt att skyddet av de nationella minoriteternas kulturarv brister. Kritik har dessutom riktats för att för få aktiva åtgärder vidtagits för att värna de nationella minoriteterna.

I utredningen Att återta mitt språk – åtgärder för att stärka det samiska språket (SOU 2006:19) har ett flertal konkreta förslag för att fylla Sveriges internationella åtaganden lämnats. Detsamma har skett i betänkandet Rätten till mitt språk – förstärkt minoritetsskydd (SOU 2005:40). Ett genomförande av aktuella förslag som nämns i SOU 2005:40 har kostnadsberäknats till 74 miljoner kronor och inom ramen för SOU 2006:19 till över 70 miljoner kronor, men kostnaderna är till största delen hänförliga till andra utgiftsområden än utgiftsområde 1. För att genomföra de delar som berörs av utgiftsom-

råde 1 beräknas 5 miljoner kronor behöva tas i anspråk. Det handlar bland annat om att utöka förvaltningsområdena för sverigefinska, att införa en nationell minoritetslagstiftning, att stärka rätten till modersmålsundervisning och att ge ett omedelbart stöd för undervisning i sydsamiska.

4.4 Länsstyrelserna

4.4.1 Länsstyrelserna måste få behålla medel för generationsväxlingar!

I förra årets budgetmotion gjordes en tvåårig satsning för en generationsväxling, för personer födda på 1930- och 1940-talen, inom den statliga sektorn. Motsvarande 65,5 miljoner kronor avsattes för år 2007 för länsstyrelsernas del. Den nya regeringen föreslår nu att den del som avser år 2007 avskaffas, motsvarande 65,5 miljoner kronor. Ett flertal länsstyrelser har redan reagerat mot detta och har skrivit till regeringen med begäran om att de skall få behålla de avsatta medlen. Detta då de bland annat redan har anställt personal för att genomföra generationsväxlingen. Det är enligt vår mening orimligt att så drastiskt förändra förutsättningarna för länsstyrelsernas arbete, som regeringen nu föreslår. Det innebär dessutom att ett flertal personer, som precis anställts och som behövs ytterligt väl inom länsstyrelserna, kommer att sägas upp. Miljöpartiet anser därför att 65,5 miljoner kronor skall tillföras, allt i enlighet med tidigare beslut av riksdagen.

4.4.2 Ett regionalt ansvar för tillsyn och kunskapsbildning rörande mäns våld mot kvinnor

Miljöpartiet anser vidare att länsstyrelserna bör få ett ökat uppdrag, däribland en samordnad roll bland annat vad gäller kartläggningar och ökad tillsyn på området mäns våld mot kvinnor, samt att arbeta med bland annat fortbildningar och kunskapsutveckling inom socialtjänsten angående våldsutsatta kvinnor gentemot kommunerna. Detta är i enlighet med förslag som framförts i rapporten Mäns våldsutövande – barns upplevelser, från Näringsdepartementet och betänkandet Socialstyrelsens stöd till våldsutsatta kvinnor (SOU 2006:65). Satsningen kan beräknas motsvara 10 miljoner kronor.

4.4.3 Satsning för förbättrad miljötillsyn

Länsstyrelserna utövar tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken och har som ett led i detta getts i uppdrag att se över befintliga tillstånd, för att om möjligt skärpa kraven i tillstånden. Detta arbete kräver resurser som inte finns. De bör därför tillföras resurser motsvarande minst 10 miljoner kronor.

Fel! Okänt namn nå

4.4.4 Länsstyrelserna skall ta fram regionala omställningsprogram

Länsstyrelserna får 2007 ett samordningsansvar att samla företag, universitet, landsting och kommuner för att ta fram regionala omställningsprogram i syfte att avskaffa oljeberoendet med en arbetsmodell liknande de regionala tillväxtprogrammen. Kostnaden för detta beräknas till en halv tjänst per länsstyrelse à 500 000 kronor. Totalt kostar detta 10 miljoner kronor.

4.5 Riksdagens ombudsmän – JO

JO-ämbetet tyngs av en ständigt ökande ärendemängd, bestående av alltfler remisser, enskilda anmälningar och inspektioner. Dessutom har riksdagen sedan tidigare dragit in hela anslagssparandet. Väntetiden för enskilda för att få sina anmälningar avklarade förlängs. Detta är inte rimligt. Mot den bakgrunden föreslås en utökning av anslaget med 2 miljoner kronor, motsvarande åtminstone tre heltidstjänster som föredragande.

4.6 Svenska institutet för europapolitiska studier

Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) initierar och bedriver forskning, utvärdering och analys av EU-politik inom områdena ekonomi, handel, statsvetenskap och juridik. Det fungerar i huvudsak som en debattklubb som producerar skrifter, håller symposier med mera. Detta kan inte anses prioriterat eller ens behövt. Sieps föreslås därför helt avskaffas.

Stockholm den 31 oktober 2006

Mikael Johansson (mp)

Peter Eriksson (mp)

Max Andersson (mp)